№ 86. Piątek 15. Kwietnia 1859. Rok wydania 49.

# GAZETA LWOWSKA.

**z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez poczty. kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.**

## PRZEGLĄD.



## Monarchya Austryacka.

### *Sprawy krajowe.*

(Mianowanie.)

**Wiedeń,** 12. kwietnia. Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 29. marca r. b. nadzwyczajnego profesora chemii przy krakowskim uniwersytecie, dr. *Emiliana Czyrniańskiego*. mianować najłaskawiej profesorem zwyczajnym chemii przy tymże uniwersytecie.

## Ameryka.

(Nowe zamachy na Kubę. — Doniesienia z Hajty. — Doniesienia z Mexyku i południowej Ameryki. — Vera-Cruz w stanie obleżenia.)

**Nowy Jork,** 26go marca. Według dziennika *New-York-Courier and Enquirer* gotuje się znowu wyprawa korsarska na Kubę. Z Hawany donoszą pod dniem 19go b. m., że pewien Tomas Ascencio rodem z Kuby ale naturalizowany Amerykanin przyaresztowany został po wyladowaniu w tamtejszym porcie. Miano go w podejrzeniu, że należy do sprzysiężenia. U uścia rzeki Mackenzie zatonęła barka „Tenandite," przyczem 115 osób utraciło życie.

Według wiadomości z Hajty 26go lutego, silił się jenerał Delice l'Esperance w mieście Jeremy wzniecić kontrewolucyę przeciw prezydentowi Geffrard. Ludność jednak nie przyjęła jego proklamacyi; on sam musiał się schronić do francuskiego konzula, został jednak przyaresztowany i z kilkoma swymi towarzyszami przed sąd stawiony.

**Veracruz,** 6. marca. Prezydent Miramon wyruszył w 5000 ludzi z Mexyku do Veracruz; słychać, że tylko 25 mil jest oddalony, i obawiają się natarcia. Miasto ma na obronę około 200 dział, ale tylko 500 regularnych żołnierzy, i 1200 gwardzistów narodowych, tak, iż jest wielkie podobieństwo, że się będzie musiało poddać. Flota peruańska, która blokuje Guayaquil, zabrała przed wyspą Puna hiszpański okręt płynący z ładunkiem indygo z Ameryki centralnej. Blokada portów państwa Ecuador trwała nieprzerwanie.

Według doniesień z Vera-Cruz z 14. marca ogłoszono miasto Guadalajara w stanie oblężenia z powodu zbliżania się wojsk stronnictwa liberalnego, które opanowało most dla przecięcia drogi Miramonowi.

## Anglia.

(Poseł z Montevideo. — Transport z Japonii. — Pogoda tegoroczna. — Posiedzenie z dnia 7. kwietnia. — Sprawa indyjska na posiedzeniu dnia 7. kwietnia.)

**Londyn,** 9. kwietnia. Don Andres Lamas, poseł z Montevideo przy brazylskim dworze, przybył przedwczoraj do Anglii w podwójnej misyi swego rządu. Ma starać się u angielskiego i francuskiego rządu o uzyskanie gwarancyi traktatu zawartego między republiką Uruguay, argentyńską republiką i Brazylią, a oraz zająć się przychodztwem do Montewideo. Kolonia Vaudois nad rzeką Rosario ma dobre powodzenie a w pobliżu Fray Bautos nad Uruguajem powstaje nowe miasto.

— Do tutejszych „London Docks" zawinął wczoraj amerykański okręt „Florence" z towarami i znacznym ładunkiem roślinnego wosku z Japonii. Jestto pierwszy okrętowy ładunek, który został tu przywieziony wprost z Japonii.

— Przed ośmia dniami spadł w Londynie pierwszy śnieg tego roku, a dzisiaj jest dzień tak piękny, że piękniejszy nie mógłby być ani w czerwcu ani w lipcu.

— Na posiedzeniu *izby wyższej* z dnia 7. kwietnia przystąpiono do wtorego odczytu bilu indyjskiej pożyczki. Earl Derby oświadcza: niedobór indyjskiego rzadu wynosi 11,500 000 funt szt. Dla zredukowania tego niedoboru żądał indyjski rząd od angielskiego, wsparcia w kwocie 4,000 000 f. szt. Póżniej jednak będzie potrzeba zaproponować jeszcze przyzwolenie dalszej sumy 5.000.000 f. szt Co do siły indyjskiej armii wynosi liczba europejskich wojsk 112.000 ludzi, a krajowych włącznie z żołnierzami policyjnemi 320.000 ludzi. Krajowa armia jest w teraźniejszej chwili o 50.000 ludzi silniejszą, jak przed wybuchem powstania. Wysłano rozkaz, zmniejszyć ile możności liczbe krajowych wojsk i nie przedsiębrać żadnych nowych zaciągów. Z 85 pułków królewskich wojsk, miano 10 pułków odprawić do Anglii. To jednak nie może nastąpić zaraz, gdyż połączone jest z wielkiemi kosztami. Jeżeli zaś, jak było zaproponowane, chcianoby utrzymywać armię 80 000 europejskiego i 200.000 krajowego wojska, kosztować to będzie najmniej 15,000 000 funt szt; jest to suma na której pokrycie nie wystarczą dochody Indyi. Potrzeba zatem zmniejszyć znacznie liczbę żołnierzy. Odczytano bil po raz drugi, i obradowano w komitecie, potem przystąpiono do trzeciego odczytu i przyjęto bil.

Na posiedzeniu *izby niższej* z dnia 7. kwietnia oznajmia lord Palmerston, że na przyszłem posiedzeniu uczyni niektóre uwagi co do stosunków Anglii do państw zagranicznych i zapyta rząd, jakie stanowisko zajmuje Anglia w obec teraźniejszych w Paryżu toczących się dyskusyi względem położenia Włoch i Europy w ogólności. W komitecie przyzwolono niektóre pozycye budżetu floty i armii.

— Na posiedzeniu *izby wyższej* dnia 7. b. m. dołączył lord Derby do propozycyi swej przy wtórém odczytaniu bilu względem pożyczki indyjskiej kilka uwag ciekawych, z których się okazuje, że rząd powstanie indyjskie uważa za całkiem już pokonane. Najprzód donosi o tem, że przyszłego poniedziałku zamierza zaproponować wotum dziekczynne czyli nabożeństwo „za tych dzielnych wojowników w Indyach, z których pomocą za łaską Bożą przytłumiono już zupełnie krwawe powstanie w tym kraju. Równie i Jej Mość Królowa zamierza polecić prymasowi kościoła angielskiego odprawienie nabożeństwa solennego za szczęśliwe ukończenie boju pełnego trudów i niebezpieczeństwa. Co do środków względem redukcyi wielkich wydatków wojskowych w Indyach wydano już polecenia jeneralnemu gubernatorowi względem zmniejszenia liczby wojsk krajowych, a mianowicie kontyngensów świeżo zaciągniętych, lecz to nie da się tak spiesznie uskutecznić. Główne wydziały, w których nastąpić ma ta redukcya wydatków są: Komisaryat i transport wojsk, a obok tego zmniejszą się także wydatki na utrzymanie wojska także i po ustaniu nowych mianowań wojskowych. Redukcya zresztą liczby wojsk europejskich nie jest rzeczą tak łatwą, lecz mimo to obwieścił gubernator jeneralny w Indyach zamiar odesłać do domu w ciągu roku bieżącego dziesięć pułków liniowych, nadszedł bowiem ten czas, kiedy Indye wypadłoby urządzić trwale na stopę pokoju. Należy się jeszcze tylko nad tem zastanowić, w jakiej liczbie wypadałoby utrzymywać wojska krajowe i europejskie, przyczem jednak nie można zapominać o tem bynajmniej, że potrzeba będzie przez dłuższy jeszcze czas po zupełnem przytłumieniu rokoszu mieć w pogotowiu silną armię europejską w tym kraju dla zabezpieczenia przewagi i bezpieczeństwa zwierzchnictwu angielskiemu.

## Francya.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Organizacya służby w marynarce. — Korespondencya dziennika „Times." — Transport wojska. — Rozlokowanie. — Przyspieszone roboty około kolei. — Produkcya bawełny w Algieryi. — Memoryał prefekta Sekwany.)

**Paryż,** 9. kwietnia. Cesarz wyjechał dziś w towarzystwie Cesarzowy do Rambouillet na polowanie. Dziś wieczór wielka uczta na którą zaproszono 40 osób a między tymi i hr. Walewskiego.

— Na cześć bawiącego tu księcia Hamiltona zięcia badeńskiej wielkiej księżny Stefanii, wyprawiono dziś w Rambouillet wielkie polowanie. Dwór wróci dopiero wieczorem do Paryża.

— Jak słychać uda się Cesarz na ośm dni do Villeneuve l'Etang w pobliżu St. Cloud. Pewnego jednak nic jeszcze nie ma ani co do rzeczonej podróży ani co do podróży do Lugdunu.

— Mówią, że temi dniami zgromadzą się marszałkowie pod prezydencyą Cesarza na obrady. Oraz utrzymują, że obóz pod Chalonem założony zostanie tego roku wcześniej niż w upłynionym i że wojska zgromadzą się w sile znaczniejszej jak w latach poprzednich. Rzeczywiście dowiadujemy się, że minister wojny zakupić kazał dla jazdy i artyleryi nowe obszary.

— Rada admiralicyi zgromadziła się 6go kwietnia pod prezydencyą ministra marynarki dla rozpoznania tych zmian, jakie rada państwa zaprowadzić chce w ustawie o zobowiązaniu do służby okrętowej przez pewien przeciąg czasu (Inscription maritime).

— Korespondent paryski dziennika *Times* pisze: „Używają tu wszelkich środków do obalamucenia lub wzburzenia opinii pu-

blicznej, gdy tymczasem dzienniki przemawiające za pokojem doznają w usiłowaniach swych wielkiej trudności. Mimo to jednak nie zmieniło się usposobienie większości mieszkańców. Nie zgadza się na to, by dla powiększenia posiadłości sardyńskich prowadzona być miała wojna, a peryodyczne sprawozdania żandarmeryi dowodzą o niechęci w kraju przeciw wypowiedzeniu wojny. Obrót handlowy ustał już od trzech miesięcy, w których dawniejszemi czasy bywał zawsze najpomyślniejszy w całym roku. Tylko głos pochlebstwa mógłby zapewniać Cesarza, że naród jest za wojną. Jedna część ludności robotniczej, która podczas wyborów głosowała zawsze za rewolucyonistami jawnymi, może nie ma nic przeciw wojnie, i rada byłaby zamięszaniu, jak niemniej i inna niespokojna warstwa ludności, gdyż przywódzcy ich uważają wojnę za najlepszy środek do desorganizacyi społecznej. Kto jednak ma co do stracenia, n. p. kupiec, robotnik lepiej płatny i ci wszyscy, którzy posiadają jakiekolwiek obligacye, cała ogromna większość stanowiąca najlepszą podporę tronu, brzydzi się wojną, której nie wymaga ani honor ani widoki narodu. Otoż chcąc sobie zjednać popularność u ludu wypada przedewszystkiem szanować żywioły społeczeństwa.“

— *Monitor* donosi, że parowa fregata „Christophe Colomb“ odpłynęła dnia 6. kwietnia z Marsylii do Algieryi, że śrubowy okręt transportowy „La Sevre“ zawinął dnia 7go z Algieru do Marsylii, oraz że śrubowy okręt transportowy „La Dryade“ odpłynął dnia 4. z Port-Vendres do Bugii. Pomienione okręta zajmują się transportowaniem wojska.

— Blanqui, Commisaire i kilku innych zasądzonych z dnia 15. maja 1848 roku przybyli dnia 6go kwietnia do Marsylii. Jakie ich przeznaczenie, dotąd niewiadomo. Dotychczas ułaskawiono tylko byłego sierżanta Commisaire.

— Dziennik *Echo du Nord* pisze: „Właśnie teraz postrzegać się daje wielki ruch w wojskowej dywizyi, która swoją główną kwaterę ma w Lille. Silne oddziały z rozmaitych warowni udają się do Paryża.“

— Roboty na linii żelaznej kolei z Marsylii do Toulonu przyspieszają tak dalece, że całą noc pracują przy pochodniach. Pomimo że inauguracya kolei nastąpić ma dopiero w drugiej połowie miesiąca maja, rząd używa już jednej kolei do transportowania materyałów. Piemonckich robotników, którzy niezwłocznie udać się musieli do armii, zastąpili po rozmaitych fabrykach inni robotnicy.

— Na raport komisyi w przedmiocie uprawy algierskiej bawełny przyznał Cesarz zaasygnowaną z własnej kasy nagrodę 20.000 franków pułkownikowi Laure, którego plantacye bawełny leżą w Kalizane w prowincyi orańskiej.

— Z Marsylii telegrafują pod dniem 5go kwietnia: „Wojska dywizyi Bourbaki z Algieryi przybywają ciągle i udają się do Lugdunu.“

— Prefekt Sekwany ogłasza w dzisiejszym Monitorze długi memoryał, w którym stara się udowodnić wiejskim gminom wcielonym do Paryża, że wcielenia do Paryża uważać powinny za zaszczyt, dobrodziejstwo i szczęście. Bardzo znaczna liczba robotników, mniejszych urzędników i mniej zamożnych osób prywatnych tuliło się od kilku lat u tych wiejskich gmin, gdyż tam nieopłacając cła, taniej dostają mięso, wino, masło, olej, węgle, drzewo niż w Paryżu. Teraz z holem w sercu patrzą, że przy swych i tak szczupłych dochodach i przy wzrastającej drożyźnie nie będą mogli wyżyć nawet na przedmieściu.

# Szwajcarya.

(Nota księstwa Monako.)

**Berna**, 7go kwietnia. Rząd księstwa Monako przedłożył związkowej radzie notę, w której zaprzecza spraw, na które uskarżali się mieszkańcy kantonu Tessyńskiego. Co do zasądzenia przewodzcy Szwajcara Manero oświadcza książęcy rząd, że nic nie może uczynić, gdyż na niego zapadł już wyrok, czego rząd nie jest w stanie unieważnić. Zresztą zaprzecza, by książę brał udział w tamtejszem kasynie.

# Włochy.

(Zażalenia księstwa Monako.)

Dziennik *l'Eden*, pisze gazeta wiéd., wróży sobie pomyślnie z zapowiedzianego kongresu włoskiego. Raduje się, że księstwo będzie miało sposobność wnieść zażalenia swoje na Sardynię, i okazać, jak to państwo obstając na pozór niby za swobodną udzielnością państw mniejszych, nie ustawało przecież od roku 1848 cisnąć na księstwo Monako, i wszelkich używać sposobów, by je wcielić do Piemontu, chociaż traktaty z roku 1814 i 1815 zaręczyły księstwu temu niezawisłą udzielność.

*L'Eden* więc wylicza wszelkie z lat tylu zachodzące uciążliwości, któremi Piemont nagabuje, i reasumując zażalenia, w końcu zapytuje do kongresu:

Czyliby nie było na czasie, ażeby księstwu Monako przywrócić zaręczoną mu traktatami z 1814 i 1815 roku terytoryalne odgraniczenia;

Czyliby nie było na czasie przynaglić Sardynię, ażeby księstwu Monaku przyznała te same prawa internacyonalne, jakich Sardynia sama od lat 44 używa;

Czyliby nie było na czasie położyć koniec takim zabiegom, które zagrażają z potwarzeniem zasad, na których traktaty stoją.

# Niemce.

(Prusy w obec teraźniejszego stanu rzeczy. — Otwarty kredyt dla nadzwyczajnych potrzeb armii. — Fortyfikowanie wybrzeży nad Elba i Wezerą.)

**Berlin**, 11. kwietnia. *Preuss. Ztg.* pisze: Ostatnich dni owładła umysły obawa, wywołana wiadomością, że co do zebrania się kongresu pięciu mocarstw zaszła nowa wątpliwość.

Opierające się na tem przypuszczenie bliskiego niebezpiecznego przesilenia, powiększa jeszcze bardziej obawę i jej szkodliwe skutki. Nie chcemy utrzymywać, że wiadomość ta jest bezzasadna, jednak możemy przypuszczać, że starania mocarstw pośredniczących, których zadaniem powinno być do ostatnej chwili używać wszelkich środków ku zapobiezeniu wojnie w Europie, nie skończyły się jeszcze z ostatnią zmianą rzeczy. Właśnie teraz podjął rząd królewski nowy środek tego rodzaju.

Dotąd więc istnieje zawsze jeszcze nadzieja, zwłaszcza w obec ponawianych szczerych oświadczeń Francyi w duchu pokoju, że da się przeprowadzić pośrednictwo w zachodzącej trudnej sprawie.

Tymczasem może kraj obok tej nadziei w spokojnem oczekiwaniu przyszłych wypadków umacniać się przedewszystkiem tem przekonaniem, że rząd w ciągu układów pośrednictwa nie zaniedba ani jednego kroku, któryby ułatwił Prusom dopełnienie obowiązków, jakie wkłada na to państwo stanowisko jego w obec Niemczy i Europy. Rząd może się spodziewać, że w tych zamiarach wspierać go będzie równie jak dotąd życzliwe zaufanie kraju, i oczekuje takiej samej ufności, ożywionej jednakowem życzeniem, także i po swoich sprzymierzeńcach niemieckich.

— Bawarya wydała ustawę względem kredytu dla nadzwyczajnych potrzeb armii, której osnowa jest następująca:

„Art. 1. Dla uzupełnienia i przysposobienia ciągle utrzymującego się zapasu przyborów wojennych, tudzież zapasu mundurów i innych przedmiotów w potrzebę armii przyzwala się kredyt w sumie 3,075.000 zł.; dla ukończenia systemu obronnego i na wzniesienie budowli wojskowych w sumie 2,700.000 zł., a na inne potrzeby wojskowe kredyt 1,225.000 zł., razem 7.000.000 zł. Art. 2. Na wypadek, gdyby w ciągu lat etatowych $18^{58}/_{59}$ i $18^{59}/_{60}$ zajść miała potrzeba przygotowania się do wojny, natenczas przyzwolony będzie kredyt na przysposobienie dalszych przyborów w sumie 2,690.000 zł. na zapasy i na lepsze uzbrojenie się, tudzież 225.000 zł. na inne potrzeby wojskowe, razem w sumie 2,915.000 zł., a na opędzenie innych kosztów nadzwyczajnych, z tego powodu jednoroczny kredyt 2,550.000 zł. Art. 3. Na pokrycie potrzeb wykazanych w art. 1. przeznacza się z istnącej już i w ciągu teraźniejszego okresu finansowego i dalszej jeszcze przewyżki przychodów sumę 7,000.000 zł. Na pokrycie kredytu przyzwolonego w art. 2. przeznacza się dalsza sumę $1^{1}/_{2}$ mil. zł. z przewyżki przychodów teraźniejszego okresu finansowego, i upoważnia się nasze ministeryum finansowe do zaciągnięcia na dalsze potrzeby pożyczki w sumie 4,000.000 zł. Pieniądze potrzebne na opłacenie procentów od tej pożyczki wzięte być mają za lata bieżącego siódmego okresu finansowego także z przewyżki przychodów w tym okresie. Dalsze środki do oprocentowania i umorzenia tej pożyczki wzięte być mają z publicznego funduszu skarbowego, a o czasie i sposobie umorzenia wydane będą osobne rozporządzenia.“

— *Verden. O. G. Ztg.* donosi, że według najw. postanowienia ukończone być mają jak najpiesniej obwarowania wybrzeżne nad Elbą i Wezerą. Stosownie do planu fortyfikacyjnego postanowiono wznieść w Brunhausen ostępy strażnice ze sklepieniem wytrwałem na pociski z dział i moździerzy, a między innemi i szańce nad Dollartem z pokrytemi warownie strzelnicami, gdzie zatoczyć mają 18 dział 68mio-funtowych. *Hanow. Ztg.* zawiera sprawozdanie o zamierzonych fortyfikacyach nowych w Geestemünde, których zbudowanie kosztować będzie najmniej ze 4 milionów.

# Rosya.

(Doniesienia z Kaukazu. — Wyprawa na Czecznię.)

**Petersburg**, 3. kwietnia. Temi dniami nadszedł obszerniejszy raport jenerała Jewdokimowa z wyprawy korpusu w Czeczni na Weden rezydencyę Szamila i widać z niego, że wyprawa będzie trudna, a opór zapewne zacięty, chociaż taktyka nastręcza Rosyanom niezmierną korzyść nad przeciwnikami. Zamieszczamy tu niektóre uwagi nad położeniem Wedenu. Niepodległy jeszcze do niedawna okręg między górami Andów na południe i Sundyą na północy, który zostaje pod zwierzchnictwem Szamila, mylnie nazywają w skróceniu Czecznią. Tak się nazywa raczej tylko północna równina; kraj, podzielony na same małe dystrykta, które tylko powagą Szamila słabo z sobą są połączone, nosi słusznie nazwisko kraju Czeczeńców. Na południe tej krainy na prawym brzegu rzeki Chulchulaw, zasłonionej ze wszystkich stron łatwemi do obrony jarami, leży mocno ufortyfikowana warownia Weden, której okrąg na wschód graniczy z Iczkerą, a na południe z górami Andów, i gdzie teraz znajduje się całe wojsko Czeczeńców pod naczelnem dowództwem Szamila i Kasi-Mahoma, wzmocnione hufcami kilku naibów z Daghestanu, w sile 8 do 9000 piechoty i kawaleryi i sześć dział. Przynajmniej raport rosyjski podaje liczbę stojących w Wedenie gorali na 6000 ludzi, a znaczne korpusy były wyprawione tego w parowy i na wzgórza.

System posuwania się Rosyan w ostatnich latach był taki postępować w górę rzek, w bliskich odległościach na stosownych miejsach zakładać warownie, i tym sposobem tworzyć sobie coraz nową bezpieczną podstawę działania, a w przypadku odwrotu, chronić się do tych punktów oparcia. To samo zrobiono i teraz. W miesiącu styczniu założono nową warownię Tauzen przy gościńcu do Wedenu, wybudowano porządne drogi odwrotne, pociągnięto nowy na południe gościniec aż do aulu Alistomszy w małej odległości od Wedenu, i gdy wszystko było przygotowane, rozpoczęto dnia 19. lutego działania na sam Weden. Naczelny wódz kazał jenerał-majorowi Kempfert wykonać wielki obrót z boku, który pomimo śniegu po kolana i gołoledzi na wązkich ścieżkach zupełnie się powiódł i sprowadził Rosyan w zaplecze Wedenu, tak że zamkniętemu tam korpusowi Czeczeńców odcięli drogę do Iczkery i Audów, a przytem zajęli także kilka wzgórz, które nad Wedenem panują. Szamil próbował wprawdzie stawić kilkakrotnie silny opór i wytoczył nawet kilka dział z warowni, jednak wkrótce je zdementowano. Z tem wszystkiem nie można się spodziewać spiesznego ukończenia tej wyprawy, a Rosyanie przy licznych zastępach swoich będą się starać otoczyć nieprzyjaciela i zmusić do poddania.

Taki jest wniosek dziennika *Schles. Ztg.* Z raportu Jenerała Jewdokimowa przytaczamy jeszcze koniec:

„Przed rozpoczęciem jakiegokolwiek działania na mocno ufortyfikowaną warownię Weden, uznałem za rzecz potrzebną utorować sobie drogę z obozu do Alistomszy i wyrąbać las znajdujący się na tej przestrzeni. W tym zamiarze zostawiłem już podczas pochodu na Weden pułkownika Naumowa z dwoma batalionami i dałem rozkaz, ażeby się wzmocnił stojącym w ostatnim aule 1 batalionem pułku przybocznej gwardyi Erywańskiej i przerzedził rzeczony przesmyk. Równocześnie pułkownik Bażenow otrzymał rozkaz opuścić dnia 20. ze świtem swą pozycyę i posunąwszy się ku wąwozowi Ardży-Akh, wyrąbać tam podobnież lasy i utorować drogę. Zrana dnia 20. rozkazałem jenerał-majorowi Kempfert zająć pasmo gór na prawej stronie ramienia Chulchulaw, i dałem mu do dyspozycyi 5 batalionów piechoty z czterma górskiemi działami i dwie sotnie kozaków. Tymczasem wzmocnił Szamil już zrana oddział sułtana Daniela konnicą i piechotą i posłał mu także dwa działa (według najnowszej wiadomości udał się Szamil sam do zastępu Daniela Sułtana), któremi nieprzyjaciel zaczął bombardować obóz w tej samej chwili, gdy wojsko jenerała Kempfert wyruszało z niego stosownie do otrzymanego rozkazu. Jenerał Kempfert zostawił 1 batalion o dwóch działach nad Chulchulawem w rezerwie a czterem innym batalionom o dwóch górskich działach pod dowództwem fligeladjutanta pułkownika Czertkow kazał atakować zajęte przez nieprzyjaciół wzgórza.“

Pomimo silnego oporu został nieprzyjaciel spędzony, a Rosyanie zajęli pasma gór, przezco odebrali nieprzyjacielowi sposobność bombardować obóz i przecięli komunikacyę Wedenu z Iczkerynem. W wyprawie tej utracili Rosyanie 3 poległych, a w rannych 3 wyższych oficerów i 33 szeregowców; oprócz tego padło 4 konie a 2 raniono.

Dnia 21. lutego prowadziły kolumny pułkowników Bażenów i Naumów dalej rozpoczęte roboty.

(Według najnowszych wiadomości z Kaukazu poddawała się ciągle ludność wielkiej Czeczni i nie zadługo przesiedli się całkiem do Rosyi. Na zachód Wedenu, głównej fortecy Szamila, wznieśli Rosyanie dwie reduty, aby mu przywóz odciąć.)

## Azya.

(Doniesienia z Indyi.)

**Z Bombaju,** 12. marca, pisze korespondent gazety *Times* między innemi: Tułający się naczelnicy Tantia Topee, Ferozeh Szah i Rao utracili przeszłego tygodnia powiększej części swych stronników i ukrywają się pod przybranem nazwiskiem. Tantia Topee, inaczej Ram Singh, zniknął zupełnie, i domyślają się tylko, że niedawno pod nazwiskiem Jeet Jung był w pobliżu Ihansi. Ferozeh Szah uszedł nie wiedzieć gdzie, i ukrywa się zapewne. Rao, któremu towarzyszy Adel Mohamed, Syrdar Bopalu, znajduje się w pobliżu Beory, i pobił pod Bilsą świeże wojska Maharajah Gwalioru i zabrał 4 działa. W ucieczce z Bilsy do Seroni porzucił jednak na gościńcu te działa. Ob-Rich ściga go i ma na zawołanie kilka kolumn, tak że ta ostatnia iskra powstania wkrótce przytłumiona zostanie. W okręgu Banda napadli rokoszanie Rewa Sirdar i Hummunt Singh na dwóch urzędników kolei żelaznej, Evansa i Sinnella i zamordowali ich. Nowa organizacya w Audzie ustala się. Lord Clyde odjechał dnia 1. marca z Luknowa do Symli i stanął dnia 5. w Kawnpore.

## Doniesienia z ostatniej poczty.

**Wenecya,** 13. kwietnia. Plakat delegacyi wzywa 16 młodych ludzi, którzy oddalili się w nieprawny sposób, ażeby stawili się w przeciągu 3 miesięcy.

**Paryż,** 11. kwietnia. Mówiono, że lord Cowley wybiera się do Londynu.

**Londyn,** 12. kwietnia. Posiedzenie izby niższej. *D'Israeli* zapowiedział na piątek odpowiedź na interpelacyę względem spraw zagranicznych. Odroczenie parlamentu nastąpi zapewne 19. b. m., ale terminu rozwiązania niechciał znowu oznaczyć kanclerz.

**Turyn,** 10. kwietnia. Wyrok sądowy, wydany na zaskarżenie turyńskiej izby handlowej, rozpisuje licytacyę pięciu okrętów towarzystwa zaatlantyckiego na dzień 13., 17. i 27. kwietnia. — *Armonia* zapewnia, że margrabia Villamarina pozostanie u steru pomimo pogłosek przeciwnych, a Massimo d'Azeglio pojedzie tylko w nadzwyczajnej, chwilowej misyi do Paryża i Londynu. — Jak donosi *Opinione*, miało rozstrzygnąć 90 członków kolegium adwokackiego we Florencyi, że konfiskata dziełka: „Toscana e Austria“ jest nieprawna. — *Corriere mercantile* przytacza nieuzasadnioną wcale pogłoskę, że w Neapolu ma być ustanowiona rada poselska i jeneralny wikaryat, złożony z panów Filangieri, Ischitella i Savarese. Podług doniesienia w *Diritto* zbuntowali się więźnie w domu karnym w Saluzzie, ale straż bezpieczeństwa i wojsko przytłumiły bunt natychmiast. — *Nazzione* donosi, że obywatele Rzymu chcą ofiarować Piemontowi w darze 200 koni.

**Berlin,** 12. kwietnia. Jego Cesarzew. Mość Arcyksiążę Albrecht przybył tu dziś zrana na Wrocław z Wiednia. U dworca kolei żelaznej przyjmował dostojnego Gościa gubernator i komendant Berlina, poczem udał się Arcyksiążę natychmiast na zamek królewski.

**Hamburg,** 11. kwietnia. Dziennikowi *Hamburg. Nachr.* donoszą z Kopenhagi: Książę Krystyan duński mianowany został jeneralnym inspektorem i komenderującym całej kawaleryi duńskiej.

## Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. kwietna.

Hotel europejski: PP. Berezowski Henr., z Wodnik. — Bal Fr., z Tuligłów. — Grabiński Henr., z Trzciany. — Kunaszewski Hier., z Żeliborów. — Tyszarski Felix, z Starego Martynowa. — Hr. Stadnicki Edw., z Pryszowiec. — Wolański Wł., z Rzepnicy.

Hotel angielski: Abancourt Ksaw., z Łówczy. — Cywiński Fr., z Delejowa. — Cielecki Włod., z Byczkowiec. — Łodyńscy Stanisław i Hieronim z Milatyna.

Hotel Kuhna: Lityński Daw., z Moldawii. — Klimkiewicz Józ., z Brzeżan.

## Wyjechali ze Lwowa

Dnia 14. kwietnia.

PP. Agopsowicz Deod., do Krymidowa. — Czajkowski Iz., do Niemiec. — Dylewski Mar., do Złoczowa. — Br. Błażowski Chr., do Jazłowic. — Drohojewski Wł., do Radłowiec. — Dunajewski Edw., do Wołoska. — Hr. Dzieduszycki Włod., do Izydorówki. — Falkowski Mic., do Głuchowa. — Głowacki Wac., do Krakowa. — Pohorecki Fr., do Cichobuża. — Stecki Lud., do Sokołowa. — Skrzyszewski Mich., do Bełzca. — Wiplinger Robert, c. k. rotm., do Żółkwi.

## Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

*Dnia 13. kwietnia*

| Pora | Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum. | Stopień ciepła według Reaum. | Stan powietrza wilgotnego | Kierunek i siła wiatru | | Stan atmosfery |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 7. god. zrana | 321.16 | + 7.0° | 75.5 | zachodni | sł. | pochmurno |
| 2. god. po poł. | 321.30 | + 10.3° | 64.5 | " | " | " |
| 10. god. wiecz. | 319.37 | + 6.8° | 84.6 | " | " | " |

## Przegląd

spostrzeżeń meteorologicznych we Lwowie w miesiącu marcu 1859.

Średni stan barometru był 325.'''468 miary paryskiej przy temperaturze 0.

Najwyższy 330.'''22 dnia 11. rano.

Najniższy 320.'''36 dnia 6go w południe.

Średnia temperatura była + 3.°01 R.

Najwyższa + 11°.8 dnia 11go w południe.

Najniższa — 2°.0 dnia 2go zrana.

Średnia wilgoć powietrza wynosiła 82.49 pr. C.

Największa 95.7 dnia 3. zrana.

Najmniejsza 57.3 dnia 24go w południe.

Całkiem pogodnych dni niebyło — mało pochmurnych 4, mocno pochmurnych 22, całkiem posępnych 5; mgła w 2 dniach, mróz w 16 dniach, z których 4 bez odwilży.

Śnieg i deszcz padał w 18 dniach, z tych śnieg w 12 dniach; wysokość niestopionego śniegu wynosiła 42''', a cała wysokość stopionego śniegu i deszczu 19.'''15.

Wiatr dzielił się w następujący sposób: Półn. 22; półn.-zach. 8; zachod. 34; południ.-zach. 4; południ. 8, południ.-wsch. 7; wsch. 10; półn.-wschod. —; siła jego była w ogóle mierna ale dnia 6go z półn.-zach. strony był burzliwy.

Według codziennego użytku rozmaitych instrumentów okazuje się następujący przegląd: Codzienny średni stan barometru spadł 326.'''147 dnia 1. na 321.'''673 dnia 6., podniósł się dnia 11. na 329.'''923 a już dnia 14. spadł na 322.'''743; podnosił się aż do 20. na 328'''.050 spadł dnia 24. na 321.'''640, podniósł się w prawdzie dnia 28. na 327.'''807, spadł jednak dnia 31. na 320.'''933. Codzienna średnia temperatura powietrza podniosła się z 2°80 dnia 1. nad punkt 0, dnia 6., osiągnęła dnia 13. + 7.°67 spadła jednak dnia 24. znowu poniżej 0. do 26. na 3.—03 i podniosła się dnia 28. mało co nad + 4° i pozostała w tym stanie aż do 31. Nacisk wyziewów podnosił się od dnia 1go z 1'''.35 aż do 15go na 3'''.29 spadł dnia 25go na 1'''.29, i w ciągu dalszych dni miesiąca nie podniósł się nad 2'''.56. Średnia wilgoć powietrza była w pierwszych 10 dniach między 81 a 90 pr. C., spadła dnia 12go na 62.30

i chwiała się potem między 73.10 a 87.57. Panujący wiatr miał w pierwszych 7 dniach więcej kierunek z północy, potem dość długo z zachodu, i dopiero w ostatnich 4 dniach obrócił się na wschód. Na początku i w końcu miesiąca padało więcej śniegu jak deszczu. Ozonometer spadł z 9'''.83 dnia 1. wśród lekkiego chwiania na 7.43 dnia 15go i chwiał się aż do końca miesiąca między 9'''.83 a 7'''.43. Elektryczność powietrza spadła z 5.0 dnia 2. na 1.0, dnia 15go podniosła się, dnia 23go na 4.0 i chwiała się potem między 1.5 a 3.5, podczas gdy także i w tym miesiącu bardzo mała elektryczność podnosiła się tylko dnia 4go, 6go i 16go na 2°.0.

## TEATR.

*Dziś* na scenie polskiej ostatnie przedstawienie przed świętami: **„Papiloty pana Benoit,“** operetka komiczna w jednym akcie z francuskiego. i **„Panna mężatka,“** komedya w 3 aktach Józefa Korzeniowskiego.

## Kurs lwowski.

Dnia 14 kwietnia.

| | | gotówka zł. | gotówka c. | towarem zł. | towarem c. |
|---|---|---|---|---|---|
| Dukat holenderski | wal. austr. | 5 | 23 | 5 | 31 |
| Dukat cesarski | „ „ | 5 | 27 | 5 | 38 |
| Półimperyał zł. rosyjski | „ „ | 9 | — | 9 | 20 |
| Rubel srebrny rosyjski | „ „ | 1 | 71 | 1 | 75 |
| Talar pruski | „ „ | 1 | 66 | 1 | 70 |
| Polski kurant i pięciozłotówka | „ „ | — | — | — | — |
| Galicyj. listy zastawne za 100 złr. | bez kuponów | 79 | 75 | 80 | 48 |
| Galicyjskie obligacye indemnizacyjne | bez kuponów | 67 | 70 | 69 | — |
| 5% Pożyczka narodowa | bez kuponów | 74 | 20 | 75 | 50 |

## Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 14 kwietnia

**1. Dług publiczny.** *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 75 20. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 69 70; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł —.—. po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do loso.: z r. 1834 za 100 zł. —, z r. 1839 za 100 zł. 121.25 zł. z roku 1854 za 100 zł. —.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. 67.75; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 2¼% za 100 zł. —.—; po 2% za 100 zł. —.—; po 1¾% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granica uprocentowane: po 5% za 100 zł —.—: po 4½ za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier 67.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—; Galicyi 66 75; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu 65.—; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

**2. Akcye.** Banku narodowego sztuka 838 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 178.20; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego 505 —; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1616; towarzystwa kolei żelaznej państwa 235.90; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty 98 50; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. 95.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 410.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr. —.—.

**3. Listy zastawne.** Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. 78 —; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

**4. Losy.** Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 92 65; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

**Kurs wexlowy.** Na 3 miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. południ. niemieck. waluty 97 60. Berlin za 100 talarów 169 50 Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł południ. niemieck. waluty 97 80. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich 38 50 Londyn za 10 funtów szterl. 114.10. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. 112 50. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. 45 60. Praga za 100 l wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zl. wal. austr. —.—.

Na 31 dni Bukareszt za 100 piastrów wołoskich —. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

**Kurs złota.** Dukaty ces. mennicze 5 39, dukaty ces. pełnej wagi 5.36, korony 15.85. półkorony —.—.

## Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 12. kwietnia.

### Dług publiczny.

| A. Państwa. | pien. | towar |
|---|---|---|
| W austr. wal. po 5% za 100 zł. | 65.50 | 66.— |
| Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł. | 75.40 | 75 60 |
| Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „ | —.— | —.— |
| Metaliki po 5% za 100 zł. | 68.50 | 68 75 |
| dtto. „ 4½% za 100 zł. | 61.— | 62.— |
| Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł. | 270.— | 280.— |
| „ 1839 „ 100 „ | 121.50 | 122.50 |
| „ 1854 „ 100 „ | 104.25 | 104.75 |
| Renty Como po 42 lir. austr. | 14.25 | 14.50 |

| B. Krajów koronnych | | pien. | towar |
|---|---|---|---|
| Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. | Niższej Austryi | 91.— | 92.— |
| | Węgier | 66.— | 67.— |
| | Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii | 65.— | 66.— |
| | Galicyi | 66 — | 66 50 |
| | Bukowiny | 64.50 | 65.— |
| | Siedmiogrodu | 65.— | 65 50 |
| | innych krajów koronnych | 84.— | 94.— |
| | Z klauzulą losowania w r. 1867 | —.— | —.— |

### Akcye.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Banku narodowego sztuka | 830.— | 835.— |
| Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr | 180 60 | 180.80 |
| Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw. | 510.— | 515.— |
| Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon. | 1637 — | 1639 |
| Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr. | 236.30 | 236 50 |
| Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty | 100.— | 101.— |
| Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zl. m. k. | 140.50 | 141.— |
| Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty | 105.— | 105.— |
| Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty | 92.— | 93.— |
| Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty | 64.— | 65.— |
| Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k. | 415.— | 420.— |
| Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „ | —.— | 240.— |

### Listy zastawne.

| | | pien. | towar. |
|---|---|---|---|
| Banku narodowego w mon. kon. | 6letnie po 5% za 100 zł. | 94.— | 95.— |
| | 10 „ „ 5% „ 100 „ | 90.— | 91.— |
| | przeznaczone do losowania po 100 zł. | 82.— | 83.— |
| Banku narodowego w wal. austr. | na 12 miesięcy 5% za 100 zł. | 99.— | 99.50 |
| | przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł. | 79.— | 79 50 |

### Losy.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę | 92.— | 92.50 |
| Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon. | 100.— | 101.— |
| Esterhazego 40 zł. m. k. | 71.— | 72.— |
| Salma 40 „ „ | 37.50 | 38.— |
| Palfiego 40 „ „ | 34.— | 34.50 |
| Clarego 40 „ „ | 37.— | 37 50 |
| St. Genois 40 „ „ | 34.— | 34.50 |
| Windischgrätza 20 „ „ | 21 50 | 22.— |
| Waldsteina 20 „ „ | 23.50 | 24.— |
| Keglevicha 10 „ „ | 15.75 | 16.25 |

### Na 3 miesiace.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5% | 96.50 | 97.— |
| Frankfurt n. M., za 100 zł. południ.-niemieckiej waluty | 96.50 | 97.— |
| Hamburg za 100 marko banko 2¾% | 85.30 | 85.60 |
| Londyn za 100 funtów szterl. 3% | 113 30 | 113 50 |
| Paryż, za 100 franków 3% | 45.20 | 45 30 |

### Kurs złota.

| | pien. | | towar. | |
|---|---|---|---|---|
| Dukaty ces. mennicze | 5 zł. | 40 cen. | 5 zł. | 45 cen. |
| Korona | 15 „ | 70 „ | 15 „ | 80 „ |
| Napoleondor | 9 „ | 25 „ | 9 „ | 30 „ |
| Rosyjski imperyał | 9 „ | 50 „ | 9 „ | 55 „ |

# KRONIKA.

(Pożar.) W **Bursztynie**, w obwodzie brzeżańskim, wszczął się pożar na dniu 8. b. m. z nieostrożności jednego z mieszkańców tamtejszych, i zgorzało 28 domów, przyczem zginęło także dwie kobiety i do 30 familii postradało całe mienie.

(Stan francuskiej i angielskiej floty.) Temi dniami ogłoszono w Londynie urzędowy dokument, który zawiera dokładne szczegóły teraźniejszego stanu angielskiej i francuskiej floty. 1852 roku była parowa flota angielska o sile 41.482 koni; teraz podniosła się na 99 512. Liczba parostatków i tympodobnych wojennych łodzi podniosła się w tym samym czasie z 177 na 464 a liczba dział z 3.045 na 8.246. Liczba parowych okrętów liniowych jest ta sama jak w Francyi tak w Anglii; parowych fregat posiada Francya więcej; wkrótce jednak mieć będzie Anglia o 10 liniowych parostatków a Francya o 12 parowych fregat więcej a prócz tego jeszcze 4 żelazem obijane parostatki. Stosunek całej teraźniejszej angielskiej parowej floty do francuskiej, ma sie jak 464: 264 a żaglowej floty jak 297: 144. W końcu okazuje się z rzeczonego dokumentu, że francuski rząd ze względu okrętowego budownictwa znajduje się w peryodzie przejścia, że budowę nowych liniowych okrętów zaniechał i ogranicza się więcej na przeistoczeniu niż na budowaniu nowych paropływów. Przeistoczenie postępuje stosunkowo raźniej i połączone jest z mniejszemi kosztami.

(Komisya archeologiczna w Petersburgu.) Jego Mość Cesarz Alexander nakazał ustanowić komisyę archeologiczną, która ma podlegać ministerstwu cesarskiego domu i zajmować się zbieraniem starożytności w Rosyi. Także muzeum w Kerczu ma zostawać pod jej zarządem.

(Miasto Voltera w Etruryi) leży w takiej odległości od zwyczajnego gościńca, że mało jest znane, pomimo że zasługuje azeby podać o nim niektóre szczegóły, gdyż jeżeli postrzeżono, że we wielu okolicach Toskanii znaczna część przemysłu znajduje się w ręku cudzoziemców, miasto Voltera stanowi w tym względzie nie tylko wyjątek, ale oraz przyznać należy, że co do wyrobów z alabastru ma od wieków pierwszeństwo w całym prawie świecie. Z wyrobami swemi zapuszczają się we wszystkie świata strony a nawet dostają się aż do głębi Chin. Cała ludność z przedmieściami i wilami licząca do 7000 dusz zawdzięcza swój dobry byt jedynie owej tak dobrze popłatnej gałęzi przemysłu. Żebraków nie ma wcale w tem mieście; a nawet kobiety i dzieci zajmują się temi wyrobami. Dziecię zarabia dziennie 1 do 2 lirów.

(Kto odkrył Afrykę?) Na ostatniem zgromadzeniu towarzystwa jeograficznego w Berlinie wspomniał profesor Karol Ritter, że podług najnowszych dowodów pana Pertza odkryli Genueńczycy o 200 lat pierwej południową kończynę Afryki, nim nastąpiło odkrycie Vaska de Gama a właściwie Bartłomieja Diaz.

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

*Z c. k. galic. drukarni rządowej.*